

BARS

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre — — 20 K. — f.
Hat óra — — 10 K. — f.
Három óra — — 5 K. — f.
Egyes számok ára 40 fillér.

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként — 4 fillér.

Nyitlteri közlemények garmond soronként 30 fillér.

Cyakori hirdetések és a velünk székítettésben levő hird. irodák arengedményben részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adnak

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. KERSEK JÁNOS.

Megjelen vasárnap reggel.

FŐMUNKATÁRSÁK:

FRANK ANTAL, JAROSS FERENC

A hirdetőket, előfizetőket s a reklámolókat a kiadóhivatalba kériük utaltatni.

ALAP KIADÓJA NYITRAI és TÁRSA R. t.

A vagyoadó problémájához.

(F.) A háboru annyira megnövesztette a különböző államok adósságait, hogy ezeknek teljesen vagy részben való fedezésére minden állam kénytelen lesz egy egyszerű nagyobb vagyoadóhoz, a magánvagyon bizonyos részének átengedéséhez tolyamodni. A nagyobb vagyoadó kivetésének szükségessége már hónapokkal ezelőtt vetődött fel, a nagy közönség nolens-volens már meg is barátkozott ezzel a gondolattal, csak az a kérdés foglalkoztatja az embereket, vajjon milyen százalékban állapítja meg az állam a vagyoadót, hogyan állapítja meg a vagyon értékét s miben (pénzben, földben, részvényben, kötelezvényben stb.) kívánja a vagyoadót.

Hogy a vagyoadó a vagyon hány százaléka legyen, ahhoz nem tudunk hozzászólni, azt az állam pénzügyi helyzete szabja meg. — Azonban fontosnak tartjuk hozzászólásunkat a vagyon pénzértékének megállapítása kérdésében. — Erre nézve hallottunk, illetőleg olvastunk olyan nézetéről is, amely szerint kiki maga állapítsa meg vagyoadó értékét — azon hozzátétellel, hogy azon az áron esetleg az állam meg is válthatja azt a vagyont. Ez a hozzátétel arra való volna, hogy a birtoktól való esetleges megváltás félelme folytán a vagyon minél nagyobb összegben állapíttassék meg.

Ez az elv a szigorú igazságság szemüvegén át első tekintetre nagyon tetszetősnek látszik, azonban behatóbb vizsgálat során kiderül, hogy rendkívüli veszedelmet rejt magában. A veszedelem forrása pénzünknek mostani csökkent értéke. Pénzünk értéke nem mondható megállapodottnak, hanem a mostani súlyedt helyzetből olyan pénz felé törekszünk, amelynek értéke a háboru előtti időre emlékeztessen, tehát a mainál lényegesen értékesebb legyen. Szóval valutánk emelésére fogunk törekedni.

Hogy a fentebbi vagyoadóérték megállapítási elv veszedelmes volta kézzelfogható legyen, lássunk egy konkrét adózási példát. — Tegyük fel, hogy valakinek olyan birtoka van, amelynek értéke most 1 millió korona és tegyük fel, hogy ilyen vagyonnál a vagyoadó 25% lesz. Ha az illetőnek készpénze nincsen és vagyonát meg akarja tartani, akkor kénytelen lesz 250000 korona

kölcsönt felvenni. Ha a következő 10 év pl. olyan lesz, hogy a tiszta jövedelem csak a kamatfizetésre lesz elegendő, akkor 10 év múlva is fenn fog állni a 250000 korona adósság. Csakhogy e tíz év alatt esetleg sikerül valutánkat annyira javítani, hogy pénzünk értéke mostani értékének 4-szeresére emelkedik. Vagyis 1 koronának annyi vásárló ereje vagy fedezőképessége lesz, mint most 4 koronának. Ekkor természetesen a birtoknak a pénzértéke már nem 1 millió, hanem csak 250000 korona. Tehát az illető birtokosnak van 250000 korona adóssága, s van 250000 koronát érő birtoka, azaz nincsen semmije sem; teljesen szegény ember. Ilyen megfontolások mellett a fentebbi elv igen sok esetben nem vagyon-átengedést jelent, hanem a vagyonból való teljes kiforgatást.

Hogy ezt — a valósággal teljes vagyon-elkobzást — elkerülhessük, a vagyon pénz-értékének megállapításában okvetlenül a háboru előtti árakhoz kell alkalmazkodnunk.

Nézetünk szerint kétféle vagyoadó-kulcsot kell megállapítani; egyik vonatkozzék azon vagyonokra, melyek már 1914. évi augusztus hó 1-én megváltak; a másik pedig radikálisan magasabb százalékban állapítsa meg a háboruban szerzett vagyonok adókulcsát.

Hogy a vagyoadóval kapcsolatosan az adózó polgárok magánvállalatok kiuzsorázásától mentesítsenek, szükségesnek látjuk, hogy a készpénzzel nem rendelkező, vagyoadóra kötelezett polgárokkal szemben az állam maga lépjen fel mint hitelező, azaz számítsa át a vagyoadót amortizációs kölcsönre, s így annuitásokban szedje be a kivetett vagyoadót.

A háboru a legtöbb államban birtokreformot is teremtett, amely utóbbi legtöbb helyen birtokkiszajátításban nyilvánul. Nézetünk szerint a vagyoadót és birtokkiszajátítást szerves kapcsolatba kell hozni. Akinek birtoka az állam által megállapított birtok-maximot meghaladja, fizessen elsősorban a maximum felett levő földdel s ha ez nem elegendő, akkor pénzzel egészítse ki a teljes vagyoadó összegét; ha a birtok olyan nagy, hogy a maximum felett levő birtoktest értéke nagyobb, mint amennyi a birtokosra eső vagyoadó, akkor a vagyoadó fejében átengedett föld levonása

után megmaradt többlet-birtok a háboru előtti árakon váltandó meg.

Az igazságosság elve feltétlenül megkívánja, hogy a vagyoadó megállapítására szolgáló értékalap azonos legyen avval az árral, amely a birtok-megváltásnál zsinórmértékül szolgál. — *Mindkettő nem lehet más, mint a háboru előtti érték.*

A világ-eseményekből.

A Prager Tagblatt jelenti Prágából: A békekonferencia legfőbb gazdasági tanácsa jegyzéket intézett a különböző kormányokhoz, mely azt mondja, hogy a gazdasági rendszabályok, melyeket Németország legyőzésére tettek, váratlanul hosszú ideig való fenntartásuk által teljes gazdasági rendtelenséget idéztek elő. A bizottság, mely azt a jegyzéket kidolgozta, az összes háborus rendszabályok visszavonását ajánlja és amellett van, hogy semmitféle véd- és előnyvámokat ne állítsanak fel, hanem ejtsék el az összes megszorító rendelkezéseket, hogy megint általános kereskedelmi és forgalmi szabadság jöjjön létre.

A „N. F. Pr.“ közli, hogy a szegedi kormány tárgyalásai az országon kívül időző szociáldemokratákkal az új kormányba való belépés Magyarországon rendezett viszonyoknak helyreállítására való kooperációjuk miatt már annyira előrehaladtak, hogy azt lehet mondani, hogy a megegyezés már létre is jött. A mostani ideiglenes szegedi kormány elsősorban arra törekszik, hogy Magyarországon a veszedelmes chaotikus véget vessen és az általános választójog és egy alkotmányozó nemzetgyűlés alapján kormányt állítson fel népszuverenitással, mely törvényes módon és szocialisztikus formában lehetővé tegye az állam újból való felépítését és mely békét köthessen az entente-tal.

Párisból jelentik: Az ötösötanacs — miután arra a megyőződésre jutott, hogy a kommunista kormánnyal békét kötni nem lehet — a Kün-kormány elleni intézkedésekről tárgyalt. Ugy mondják, hogy a cseh-szlovákoknak, románoknak és a délszlávoknak megengedik a Szovjet-Magyarország elleni háboru megkezdését. Azt hiszik, hogy 200 000 emberre lesz szükség, hogy hamar befeszíthessék ezt a hadjáratot. A hadműveleteket — hir szerint — Franchez d' Esperay tábornok fogja vezetni.

Pétervárt Cicerin 1800 polgárt azért végeztetett ki, mert azzal gyanúsította őket, hogy összeköttetésben vannak az előnyomuló antibolsevista hadsereggel. Cicerin a fehérgárdia számos tisztjét a muncheni események következtében kivégeztette.

A versaillesi négyes tanács Görögország majdnem összes területi követeléseit jóváhagyta. Görögország megkapja Thrácia török részét Odrinával együtt, továbbá Déjal bániát, Dodekanesos és Cyprus szigetét, az Aegái tenger összes szigeteit, köztük Imbros, Tenedos, Chirs, Mytilene szigetét, Smyrnát és környékét, Salonikit és Kavallat, továbbá Porto Laget és Dedeagásot is. Bulgáriának a kikötővárosok egyikét utalják ki kereskedelmi kikötőnek. Olaszország Valonát kapja.

Lewinet, a muncheni kommunista vezért a statáriális ítélet alapján börtönében

agyonlőttek. — A volt orosz anyacárnó a carizmus visszaállításán fáradozik. — Bécs 50 wagon galicai petróleumot kapott. A szállítvány amerikai védelem alatt állott — Garami Svajeban a magyar ellenkormány érdekében tárgyalásokat folytat. — A bécsi magyar követségen ellopott milliók egy része megkerült. — A cseh-szlovák köztársaságban az el nem könyvelt követelések bírság terhe mellett bejelentendők. — A Budapesteni tartózkodó idegen alattvalók nem szolgáltatják be értékpapírjaikat. — A cseh szlovák kormány elrendelte a tókere és járadékokra szóló életbiztosítási kötvények összeírását. — A vasúti forgalom Baranya megyében és a Bácskában köszönhány miatt szünetel. — Franchet d'Esperay tabornok szerint Magyarország megszállása és a kommunista haderők megsemmisítése elkerülhetetlen. — A románok atvették Arad közigazgatását. — Az antánt főleg azért akar katonai műveletekbe bocsátkozni Budapesttel, hogy a Duna-hajózás megszakítását beszüntesse. — Három okmányt találtak Bécsben, mely bizonyítja, hogy a vörös gárda 14,000 főnyi csapata, 200 gépfegyverrel és 150 agyuval tervszerű támadással előkészületet tett Bécs elfoglalására. — Vilmos császár fia és Hindenburg az antántnak rendelkezésére bocsátják magukat a császár helyett — Barta aiezedes, a budapesti ellenforradalmi kísérlet szervezője, öngyilkos lett — A székely hadosztály Károlyi Gyula kormányához csatlakozott. — Az entente egyttműködik a szegedi ellenforradalmi kormánnyal — Károlyi Gyula a szerb uralkodó hercegnek akarja a magyar koronát felajánlani. — A németek október elején kezdik meg a hadikárterítések kifizetését.

A párisi békekonferencia új ötös tanácsa, mely a tárgyalásokat vezeti: Pichon, Lansing, Balfour, Tittoni és Mattinoból áll. A tanács elnöke Pichon, francia külügyminiszter. Bukaresti lapok jelentése szerint Sfromfeld Aurél, a vörös hadserg vezérkari főnöke helyettesével együtt lemondott.

A magyar és cseh-szlovák foglyokat, és pedig mind a katonai, mind a polgári foglyokat kölcsönösen kicserélik.

A Prager Tagblatt jelenti: Kún Béla kormányának az ellenforradalmárok elleni terroristikus eljárása folytat az olaszok az entente nevében az összes politikai foglyokat mint a szövetségek védelme alatt állóknak jelentei ki. — Az entente, Angliával az élén, lehetőleg messzemenő beíoyást akar magának biztosítani Magyarország jövőjére, amiért hír szerint 2-3000 ember katonaságot akar mint rendőrcsapatokat Budapestre küldeni.

A német nemzeti néppárt azt ajánlotta a nemzetgyűlésnek, hogy a békeszerződés elfogadásának napját, június 28-át, gyásznapnak nyilvánítsa.

Olaszországban több helyen sztrájkok vannak, a sztrájkolók egyes helyeken a tanácsköztársaságot akarják kiküldetni.

A Prager Tagblatt jelenti, hogy Franchet d'Esperay tabornok a békekonferenciától a legmesszebbmenő meghatalmazást fogja kapni a Szovjet-Magyarország elleni eljárásra. A tabornok teiszólitást fog küldeni a magyar tanácskormánnyal, hogy azonnal köszönjön le és engedjen helyet a nép által szabadon választott kormánynak. Ha a teiszólitásnak nem lesz fogantaja, Magyarország ellen azonnal megkezdődik a katonai akció. — Foch elenzi a Magyarország elleni eljárást.

Böhm V. betegeskedése folytán Landier Jenő népbiztos bizta meg a magyar tanácskormány a hadsergőparancsnoksággal.

A Deutsche Allgemeine Zeitung jelenti, hogy az ententától tartott nem hivatalos tárgyalások alapján Hollandia elhatározta, hogy kiadja Vilmos volt császárt. A kiadás Hagában fog történni.

Petervár eieszt a legközelebbi napokban várják — A bécsi érsek a papához fordult az osztrák békefelteítelek enyhítése miatt. — A magyarországi francia csapatok lőhadiszállása Nagyikindán van. — A bécsi német követség előtt nagy tüntetések voltak a németek mellett — Boris orosz nagyherceget kiutasították Franciaországból. — Angolországban 3 millió katonát leszerelnek. — A fegyverszünet Ausztria és Jugoszlávia között létre jött. — Jugoszlávia és Görögország

katonai szövetséget kötöttek. — Az osztrák-magyar bank bankjegyforgalma hivatalos jelentés szerint május végén 40 milliárdra rügt. — A cseh-szlovák köztársaságból a tojás, hal, vadak és szárnyasok kivitele tiltott. — Pomeránia és Szilézia nem ismerik el a békeszerződést és hadat üzentek Lengyelországnak. — Svajeban Vilmos ex-császár trónrajutatlására fáradoznak — A békekötés után állítólag ismét helyreállítják a monarchiát. — A szlovákok 4 helyet kérnek a cseh-szlovák miniszteriumban. — A német tróubőrökös Hollandiából Németországba menekült. — Franciaország és Németország között megindult a postai forgalom. — Ausztria és Magyarország között csak korlátozott diplomáciai viszony áll fenn.

Tüzlőtöl-parancsnoki jelentés.

Folytatás.

Sajnálattal kell tudomásul adnom, hogy Böjza József megválasztott jegyzőnk, felhalmozott munkaira hivatkozva, jegyzői állásáról lemondott, mit a parancsnokság sajnálattal vett tudomásul s az eddigi munkálataiért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott s helyét ideiglenesen Toth Antal urral töltöttük be, majd ő neki is a hadba való bevonulása után Ács Bódognak tanítóképző intézeti gazdasági tanárt kértük fel, ki szintén hajlandó volt elvállalni, munkálodásukért ez uton is szívesen köszönetünket nyújtaniuk.

Továbbá Horvath József segédtsízi állásáról lemondott, helyét ideiglenesen Lehoczky Béla szakaszparancsnokkal töltöttük be.

Mint már említém, a pénztárnokság is több változáson ment át, azért, mert a be hívasók folytán Frasch József pénztárnokunk is bevonult, helyét ideiglenesen Csákányi Sándor helybeli iparossal, majd ennek is szintén bevonulása következtében Ács Bódognak jegyző urral helyettesítettük. Frasch József ur később végleg felmentetett s így újra hajlandó volt ezen állást betölteni, amelyet 1918. év november elejétől készséggel is teljesít.

A parancsnokság, mint ilyen többször tartott színházvizsgálatot, a színházi őrségeket ellenőrizte, egyéb dolgokban maga a parancsnokság személyesen jart el, így több ízben tűzrendészeti szemlélt tartott a város bel-és külterületén a rendőrkapitány közre működésével, több újonnan épült ház felülvizsgálatánál tűzrendészeti szempontból.

Az itt feltüntetett szolgálatokon kívül egy nagy szolgálatot is vállaltunk önként megunkra, amikor is az 1914. év nyarán kiűtött világháboru alkalmával minden katonasorn levő embert fegyver alá szölytöttük s így a közbiztonság felügyeletére hivatottak is bevonultak, ennek következtében a városi előjáróság az önkéntes tüzlőtölökkel akarta a város belterületén az éjeli rendőri szolgálatot teljesítenni, de mivel mi ilyen szolgálat teljesítésére köteleztettek nem vagyunk s így ilyen értelemben veünk nem is rendelkezhetünk, — nem is vitétetel kereszttül; hanem áterezve polgári kötelességünket, önként ajánlkoztunk arra, hogy míg a városi tanács rövid időn belül ez ügyben intézkedik, addig éjjelenként két-két emberből álló polgári őrséget létesítünk, amelyre minden itthon maradt tagtársunk készséggel vállalkozott, teljesítettük is ezen terhes szolgálatot augusztus hó 13-ától kezdve egész december 28-ig, ez idő alatt mintegy 140 őrséget teljesítettünk.

Az eltelt idő alatt a helyben állomásozott katonaság legénységei közül több csapatot képeztünk ki tüzlötölök, így 1914. évben 12 honvedet, 1916. évben itt időző 19-ik gyalogezredből több csapatot, 1918. évben a géppuskás tanfolyam legénységei közül egy csapat lett kiképezve, míg az 1917. év nyarán a helybeli tanulóifjúságból képeztem ki mintegy 20 tagból álló csapatot.

Amint láthatják uraim, a parancsnokság mindig azon volt, hogy a rea bizott terhes munkát lehetőleg lelkiismeretesen teljesítse, s így minden alkalmat megragadt, hogy hivatásának megfelelően, így a működő tagoknak is némi részben fáradságukat honorálja, így alapszabályaink 20. §-a értelmében mindig felvett egy őrszemet, mely segélyezésekre és jutalmazásokra fordítandó, ez összegből az

évközben előfordult segélyezések eszközöltettek, majd a felmaradt összeget a parancsnokság megállapítása után a karácsonyi ünnepek előtt mint jutalmak és cipőronzási címen segélyül osztotta szét, ez alkalommal osztott szét az évközben begyűlt őrszempénz is, kérem, fogadják e csekély összeget a legjobb akaratallal úgy, mintha tiszser vagy husszor annyi lenne.

Igy e címen kiadtunk 1918. évben 328 kor. 51 fillért, 1914 ben 564 kor. 36 fillért, 1915 ben 517 kor. 43 fillért, 1916 ban 450 kor. 56 fillért, 1917-ben 471 kor. 37 fillért, 1918-ban 458 koronát.

Megemlítem még, hogy az 1918. év végével néhány tüzlötölök van olyan, kiket az országos tüzlötöl szövetség által alapított szolgálati érmekkel kellene kitüntetnünk, de mivel a fémek árai a háboru következtében oly nagy mértékben emelkedtek, hogy azok beszerzése lehetetlen, így a Magyar Országos Tüzlötölövetség Elnöksége 1915. év december hó 18-án tartott ülésében akként határozott, hogy szolgálati érmeiket a háboru tartama alatt nem ad ki, így mi is kénytelenek vagyunk ezen egyének szolgálati érdemmel való kitüntetését a jövő jobb időkre halasztani.

Egyben jelentem, hogy a király által alapított és adományozott 25 éves szolgálati érmet a városi tanács előtt a Polgarmester utján 1915. év december 29-én a következők kaptak: Tatár István parancsnok, dr. Medveczky Károly városi tisztii orvos, Jaross Ferencz volt alparancsnok, Lauffer Béla volt mázópáncsnok, Pulpiter Emil szakaszparancsnok és Jakab István tűzörzsertárnok.

A majd ötödéleves világháboru, mely működő tagjaink legnagyobb részét hadba szölytötte s így működésünket is megbénította, 1918. október 31-iki vértelen forradalom által veget ért, ennek következtében majd mind hazajöttek; ezzel új hajnal pirkad, új szellem hatja át a kebleket; vége a nagy harcnak s így a becsületés munka is megkapja méltó jutalmát, tehát újra munkára kell, hogy mi is véde az elemek ellen a közvagyont, becsületés munkánk tudatában büszken várhatunk a méltó elismerést.

Most jelentésem végére érve még egyszer szívem mélegén üdvözlöm a hadból visszatért társakat, remélve azt, hogy a jövő munkánkban ők is ismét támogatni fognak; kérem, vegyék jelentésemet szives tudomásul, szeretettel összes bajtársaimat pedig arra kérem, legyenek a legmagasztosabb emberbaráti célt szolgáló humánus egylettünknek kitartó, buzgó tagjai s majd ha a vész-kürt hangjai tette hívnak bennünket, legyünk ott mindnyájan, hol veszélyben forgo embertársaink segíteni lehet! Adja az Úra, hogy erre bármilyen ritkában legyen szükség! Isten ovja és adja meg városunkat és annak lakóit minden veszedelemtől!

— Vege. —

Különfélék.

— **Julius 14. Leván.** A la grande nationenak, a francia nemzetnek szabadságnépnepét, július 14-ét ényesen ünnepelek meg a városunkat megszölytő csapatok. A liberte, egalité, fraternité ünnepen minden szabadságszerető nép együtt ünnepelet a franciakkal, mert ez ledragabb kincse minden embernek, hiszen ki nem lelkesül e szavakra: Alons enfents de la patrie. A nagy napot megelőző estén a 35. gy. e. zenekara disztakarodott rendezett, az ünnepregelén pedig ugyancsak a zenekar öbrszölytette fel a város közönséget. Az ünnepszegelelőt 10 órakor vette kezdetet. Szép látványt nyújtott a felvonuló katonaság. Először a biciklisták, akiknek bicikljire francia, cseh színekkel volt feldíszítve. Azután jöttek a cseh legionárius lovasok, kik a Schoeller-palotához vonultak, hogy kísérettül szölygaljanak Castella colonelnek, a megszölytő csapatok parancsnokának. Addig cseh, töl és francia zászlókkal felvonult a katonaság, melyet Müller Örnagy az ezredparancsnok vezetett zenekarral az élén s a főtér hozszában két rendben elhelyezkedett. Nemsokára utána a városi tisztikar Zosták polgarmester vezetése alatt a többi hivatalokkal

is elhelyezkedtek a részükre kijelölt helyen, a kikhez csatlakozott *Krafszky József* verebelyi eszeres vezetése mellett egy verebelyi küldöttség, köztük két hajadon *Varga Boris* és *Fojtek Zsófi*, kik gyönyörű bokrétaival várták Castella ezredet. Castella ezredes katonái pontossággal érkezett meg pontban 10 órakor, akit Müller József őrnagy, ezredparancsnok fogadott. Mire a katonai tisztelgés következett. A zenekar a francia himnuszot játszotta, a zászlók meghajoltak, a katonák tiszteltek. Castella végigszemlélte a csapatokat s megelégedésének adott kifejezést a katonaság pompás magatartása felől. Majd *Krafszky* eszeres a verebelyiek nevében francia nyelven üdvözölte az ezredet, kinek a leányok átnyújtották a bokréta. Castella meghiúsította a bokréta, Castella meghatározta, hogy anyanyelvén köszöntötték őt e napon. A virágot hozó leányokat megcsókolta. Majd a polgármesterhez fordult, mivel kezét fogott. Ezután kíséretével a felállított, zöldszalagokkal és virágokkal díszített székhez ment, a melyen kívül a katonaság négyzetben helyezkedett el s a mely előtt felállított székeken a polgári küldöttségek foglaltak helyet. Castella ezredes nyomban felment a székére s a lelkes beszédben emlékezett meg 1789. július 14-ikéről, Bastille bevételéről, amellyel sok százados szolgálat várbörtöne dőlt romba. A francia nemzet mindig a szabadságot harcolt. Most is, amikor megteremtette szövetségeseivel a Cseh-Szlovák Köztársaságot, Jugoszláviát s felszabadította Észak-Lotharingiát. Szavait a katonaság háromszorosan nazzdar kórossal fogadta. Majd a zenekar *Marseillaise*t, a cseh himnusz és a *Na Tatre* sa bliska tót nemzeti dalt játszotta. Az ezredes beszédét cseh nyelven *Kardos* francia hadnagy tolmácsolta. Utána *Szmetana* kapitány, az ünnepség rendezője tartott tót nyelven tüzes beszédet, melyben a katonákat mint a huszíták utódait üdvözölte, akik ezek szellemében jártak el, midőn megalkották a cseh-szlovák köztársaságot. A zenekar játéka után ugyancsak ő indítványozta, hogy távirati üdvözöljék a francia kormányt, Masaryk elnököt és a miniszteriumot, amit közfelkiáltással helyeseltek. Az ünnepséget a katonaság díszelvonulása fejezte be, mely igen szép látványt nyújtott. Castella rövid beszélgetés után elbucsuzott az uraktól, lovára felült s kíséretével eltavozott. Délben Castella ezredes díszbeszédet adott. Délután 6 órakor pedig térszere volt a főtéren.

— Visszaélések a piacon. Az élelmiszerek árának maximalása, miként előrelátható volt, olyan következményekkel is járt, amelyek az élelmiszerforgalomra igen hátrányosak. Ismételten meghígyteltek, hogy a vidékről bejövő elárúsítottak az utcákon, sőt a városban kívül is, mielőtt a piacra érnek, feltartoztatják az élelmiszerek árdragítói és így az adásvételt az ellenőrzés alól kivonják. *Pozsonyban*, mint ezt az ott megjelent „*Hiradó*” című napilap írja, az ilyen visszaélésekét 8-30 napi elzárással és 1-2000 korona pénzbüntetéssel sújti a rendőrbíró. Hasonló szigorú eljárás alkalmazzon a rendőrség Léván is azokkal szemben, akik meg nem engedett módon árúsitnak vagy vásárolnak. És ha még ez sem volna elegendő, akkor a hatóság attól sem riadjon vissza, hogy karjait terjessze ki a vidékre és otthon, a falun érje el a termelőt és az oda kiránduló árdragító vevőt és a járási főszolgabíró közreműködésével a városi fogyasztó közönségnek érdekeit már ott is vedje meg.

— Házasság. *Kolonits* Gyula gazdasz és *Koreniovits* Aranka, július hó 12-én, Nagykálmán házasságot kötöttek.

— Bejelentett és lebellyezett szelvények kifizetése. A cseh-szlovák köztársaság pénzügyminiszteriuma 3286/1919 sz. rendelete szerint az illetékes hivataloknál előírás szerint bejelentett és lebellyezett összes szelvények, az osztrák-magyar vagy közös kincstár állami adósevelek szelvényeinek kivételével, (1919. évi március 15. 132. sz. a. kelt rendelet) minden akadály nélkül kifizethetők. A vinkudált osztrák, magyar vagy közös háború előtti adósevelek kamatai is ezen rendelet értelmében kifizethetők.

— Pótlék a megyei tisztviselőknél. Megbízható forrásból értesül a Nyitrai megjelenő „*Hír*” című lapjárunk, hogy a pozsonyi szlovák kormány az összes vármegyei tisztviselők részére szolgalmi és kor-pótlékot fog engedélyezni, amely a korábban megjelent fizeteskiegészítései vonatkozó rendelkezésből kimaradt ugyan, de a híradás szerint ezt a pótlékot most valamennyi vármegyei tisztviselő meg fogja kapni.

— Cukor és hús. A város cukorral való ellátása iránt a héten intézkedett a polgármester, kitől azt az értesítést nyertük, hogy a város lakossága e hóra fejenként 1¼ kgr. cukrot fog kapni. A jegyek szétosztása már a napokban meg fog kezdődni. — Némkülönbön hús tekintetében is meg fog szünni az eddigi nélkülözés, mert a polgármesternek sikerült több vágó marhát szerezni a város részére.

— Hősi halál *Csebi Pogány Jenő*, a budapesti Ludovika-akadémia honvedhuzártanfolyamának hallgatója a kommunisztákkal Budapesten 1919. június 25-én vívott utcai harcban egy golyótól fején találva hősi halált halt. Kitérő tehetőség, szelíd, jólelkű fiú volt, ki a legszebb reményekre jogosította szüleit és rokonságát is, mégis a pálya kezdetén állította meg őt egy eltevedt golyó. *Benne Csebi Pogány Kornél* ny. fő-reáliskolai tanár, nagykereskenyi földbirtokos fiát gyászolja.

— Eljegyzés. *Munk* László körmöcbányai kereskedő a héten jegyet váltott *Kempfner* Ella uricánnyal, *Kempfner* Izidor lévai kereskedő leányával.

— Hamis egy- és kétkoronas bankjegyek. Léván is igen sok hamis egy és kétkoronas bankjegy került forgalomba. Ezeket állítólag olyan lemezek segítségével állítják elő, melyek az eredeti bankjegy két oldalának rajza után készültek és az eredetihez meglehetősen hasonlítók. A forgalomba hozott példányok hibás oldalán a jobb oldalról levő negy számjegyű sorszám 1. helyett 7-es számmal kezdődik és a sorszám mellett egy csillag is van, a baloldalon levő hat számjegyből álló szám pedig kisebb, mint az eredeti bankjegyeken. — A hamis kétkoronasok pedig vékonyabb és simított papíron készültek. A női fejek elmosódottabbak, a baloldalon levő sorszámoknál valamivel kisebbek a jobboldali számoknál, a német szövegben pedig — amiből a legvilágosabban felismerhető a hamisítás — „*Generalsekretär*” helyett „*Genenalsekretär*” áll.

— Doktorrautavás. *Pick* Imre szigorú orvost, *Pick* Ede fiát, e hó 12-én avatták fel a budapesti egyetemen az orvostudományok tudórává.

— Házasság. *Eodánseky* Rózi és *Lászer* Lajos f. hó 10-én Budapesten házasságot kötöttek.

— Egiháboru vilámosságással. Oszlányban és környékén a múlt napokban nagy egiháboru volt, amely több kárt is okozott. Így a többi között *Hyross* János oszlányi bíró hazába is beüött a vilám, ahol a bíróknak fiát *Hyross* Miklóst, vett hadnagyt oly súlyosan találta, hogy több óráig nem bírta visszatapni eszméletét. A vilám ugyanakkor az istállóban egy tehenet ütött agyon.

— A lévai árasbírószág a hadműveletek következtében folyó évi június 1-ő napján felfüggesztett működését folyó év július 24-én megkezdi.

— A lebellyezett bankjegyek feloldása. A cseh-szlovák köztársaság pénzügyminiszteriuma 1639. sz. rendeletekkel 6890—1919. sz. alatt pótlólag ezeket közli: A bankjegyek lebellyezésénél visszatartott pénz jelenleg semmiesetre sem oídható fel. Két három hónap letelte után, amikor a vagyonösszeírás munkálatai teljesen befejeződnek, minden összeg fel lesz oldva. A folyószámlák és betétkönyvek 70 százaléka erejéig szabadok.

— Országos vásár. A városi hatóság lapunk utján is közhírré teszi, hogy Léván az ugynevezett Jakab-napi országos vásár e hó 21-én, holnap lesz megtartva.

— A liszt- és burgonya-kvóta. A prágai közlelmzési miniszter a liszt- és burgonyakvótát úgy tervezi megállapítani, hogy lisztből minden személyre hetenkint három kilogram, burgonyából pedig egy-egy személyre egy évre 100 kgr., a nehezebb munkát végző egyéneknek 120 kgr. jutna. A szükséges gabonamennyiséget a helyi földi terméshől és a külföldi behozatalból fogják fedezni.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

1919. évi júl. hó 13-ól évi júl. hó 20-ig.

Születés.

Dubovszki János Kuzbent Mária, fiu Gyula Jakubik András Martinko Rozália, leány Ilona Gordik János Magyar Mária, fiu János.

Nyílttér.

MEGHÍVÁS.

A NYITRAI és TÁRSA Irodalmi és nyomdai részvénytársulat

IX-ik évi

rendes közgyűlését

1919. július 29-én d. u. 4 órakor

a Lévai Takarékpénztár igazgatósági gyűlés termében fogja megtartani melyre a tisztelt részvényesek ezennel meghívhatnak.

TÁRGYAI:

1. A közgyűlés határozatképességének megállapítása, jegyző választása és a jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag kiküldése.
2. A zárszámadások előterjesztése, az igazgatóság javaslatai a felügyelő bizottság jelentésével; a mérleg megállapítása; a nyeresémi felhasználása és felmentvény iránti határozathozatal.
3. Az igazgatóság és felügyelő bizottság választása.
4. Az alapszabályok 18. a alapján netán beérkező indítványok tárgyalása.

Kelt Léván, 1919. július 19.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Kivonat az alapszabályok 9. §-ából. „Szavazati joggal csak azon részvényesnek bírnak, kiknek nevére a részvények közgyűlés megátalás elől legalább 6 nappal a törzskönyvben átattak”.

A részvények az ülést megelőző napig a részvényesek kezében lennie kell.

Bércseplést

elfogad **TONHAISER JÓZSEF**
elektrotechnikus Léván.

Egy kecske eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Eladó

kb. 40 folyó méter drót háló és 8 drb. 2 ½ méteres keményfa oszlop. — Cim e lap kiadóhivatalában.

PRIMA RÉZGALICZ

kilogrammonként korona 6-ért kapható a Barsvármegyei Gazdasági Egyesület Áruosztályánál, Ladányi-utca 4. szám.

Hirdetmény.

Kissáró község határában gyakorolható vadászati jog, a községhezánál f. évi július 20-én d. e. 9 órakor nyilvános árverésen bérbeadatik.

Az árverési feltételek a községi bírónál megtekinthetők.

Kissáró, 1919. július hó 13.

Az előjáróság.

4/919 kg. sz.

Hirdetmény.

Alulírott községi előjáróság közhírré teszi, hogy **Nagysalló** község határában gyakorolható vadászati jog, a községhezánál f. évi július hó 28.-án délelőtt 10 órakor nyilvános árverésen bérebeadtik.

Az árverési feltételek a jegyzői irodában bármikor megtekinthetők. Nagysalló, 1919. július 10.

Gaal Dániel, Kakas Sándor, jegyző. bíró.

Tisztelettel értesítem Léva város és vidéke t. közönségét, hogy **Léván, Szepesi utca 1. szám** (Preisich-féle ház) alatt

bádigos műhelyt

nyitottam, melyben szakmánkba vágó minden munkát jutányos árban és szakemberen elvállalok, s ugyszintén javításokat is.

Szíves pártfogást kér tisztelettel
Prachár István.

K Á V É

kávét, babkávét szűrve habbal nem rossz. Ellenben sokkal jobb a vegyi laboratóriumomban növényi anyagokból előállított és magas tápértékkel bíró kitűnő kavékeverék 1/2 és 1 kilogrammos csomagolásban beszerezhető

PICK ENDRE,
droguistanál, Léván.

Kitűnő

motoros cséplőgarnitúrák felszerelve, különböző nagyságban és gyártmányban, részletfizetésre és olcsón kaphatók

TONHAISER JOZSEF
elektrotechnikuskánál
LÉVÁN, OZMAN-tér 6. szám.
Telefon 61.

Tanoncz

Nyitrai és Társa részv.-társ. könyvnyomdájába felvétetik.

"OLLA"
Orosz gummi övszer
szám és méret szerint
KAPHATÓ
PICK ENDRE
droguista, LEVA.

Gépészkovács

szakképzett, állást keres gazdaságba vagy más üzemhez.
— Cseplést is elfogad. —
SZALAY ERNŐ, Léva, Kálnai-utca 35.

Tüzifát

bükkhasábot, waggontételekben ajánlok azonnali és későbbi szállításra
FISCHER SÁNDOR
fakereskedő, ZSARNÓCZA.

KNAPP DÁVID

mezőgazdasági és varrógépek
NAGY RAKTÁRA
LÉVÁN.
Telefon szám : 33

Piaci téren, nagy kiterjedésű gépraktáram céljára épült házamban nagy választéku

állandó gépkiállítás van berendezve.

HAZAI GYÁRTMÁNYU GÉPEK:

Ganz-féle motorok minden nagyságban, Hopfferr és Schrantz gőzcséplő gépek, eredeti Melichár-féle vetőgépek, Bächer-féle ekék és talajművelő eszközök, valamint minden a szakmába vágó gépek és géprészek.

Világhírű RAPID láncoskutat.

* Legjobb minőségű takarmánykamrák elkészítése és felállítása jutányos árakban. *



LEGJOBB BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS!!!

KERN TESTVÉREK

FÜSZER-, GYARMATÁRU ÉS VASNAGYKERESKEDÉSE
ALAPÍTTATOTT 1881. **LÉVÁN.** TELEFON SZÁM 14.

Mindennemű fűszer és csemegeárak:

- Naponta friss lipitói turó és csemegeajtok
- Garamvölgyi teavaj és friss felvágottak:
- Dessert cukorka, sütemény, karisbádi ostya
- Mézeskalács, piskóta, kétszerstűt.
- Mustár, pástétom és huskonzervek
- Málnaszörp citromszörp, akácmez.
- Különféle jamek és gyümölcsizetek.
- Cukrozott déligyümölcs, citrom, narancs.
- "Gloria" örölt kavé különlegesség
- Csemege és gyógyborok, pezsgők stb.

Allandóan friss bel és külföldi ásvány — és gyógyforrásvizek
Vasárak és konyhafelszerelési cikkek:

sphinx — zománczott lemez — és üntöttvas konyhaedények modern háztartási cikkek, jégsekretyvek, fagyaltápepek.

GAZDASÁGI CIKKEK és KÉZI ESZKÖZÖK:

Ásó, kapa, lapát, sarló, kasza, kaszaverőszerszám, kaszakő, kaszanyél, tokmány, acélvilla, gerebiye, öntöző kannák, virágpermetezők, mérlegek, sulyok — műszaki cikkek.

Építési anyagok és vegyi termékek:

Cement, gipsz, mennyezet nád, kátrányfedőlemez karbolinneum, kátrány gépolaj, hengerolaj, továbbá gepseir, karbid és rozgalló-állandó nagy raktára.